

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURDUR BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11
8.	EKLER.....	37

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenek Tablosu	3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020)Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020)Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8:Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 9: Amortisman Tutarı Bulunmayan Maddi Duran Varlıklar	12
Tablo 10: Kayıtlı Değerinden Daha Fazla Tutarda Amortisman Ayrılan Maddi Duran Varlıklar	12

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bazı Maddi Duran Varlıklar İçin Hatalı Amortisman Ayrılması
2. Belediyenin Doğalgaz Dağıtım Şirketinin Sermayesindeki Payının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde Yayımlanan Sermaye Payı ile Uyumlu Olmaması
3. Banka Kredilerinin Vadelerine Göre İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi
4. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlık Satışlarının Usulüne Uygun Muhasebeleştirilmemesi
5. Bilgisayar Yazılımları ve Benzeri Nitelikteki Hak ve Yetkilerin Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Belediye Başkanıyla Yapılan Rutin Haber ve Söyleşilerin Bedelinin Ödenmesi ve İhtiyaç Fazlası Gazete Alınması
2. Belediye Başkanı Dışında Temsil Ağırlama Gideri Kapsamında Harcama Yapılması ve Ödemelerde Yanlış Tertiplerin Kullanılması
3. Doğrudan Temin Usulü ile Yapılan Alım ile Yapım İşlerinde Evrakların Eksik Olması
4. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Yer Alan Varlıkların Satılmaması
5. Kurumun İade Edilen Gelirlerinin Bütçe Emanetleri Hesabında İzlenmesi
6. Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Emanetler Hesabında İzlenmesi
7. Taşınmaz Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi
8. Yevmiye Numaralama Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Sistemine Uygun Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Burdur Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su, atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür.

Burdur Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 26 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Burdur Belediyesinin teşkilat yapısında bulunan 20 birim müdürlüğünden 3'ü Başkana bağlıdır. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Sivil Savunma Uzmanlığı olup ayrıca İç Denetçi de Başkana bağlı bulunmaktadır. Başkana bağlı memurlar arasından atanan bir başkan yardımcısı ve meclis üyelerinden görevlendirilen bir başkan yardımcısı olmak üzere iki başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin diğer 17 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlanmıştır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	335	144
Sözleşmeli Personel	4	4
Kadrolu İşçi	166	39
Geçici İşçi	-	-

Toplam	505	187
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	533

Belediyenin biri doğrudan, biri dolaylı olmak üzere hissedarı olduğu toplam 2 adet şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Burdur Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Burdur Belediyesinin 2020 yılı bütçe tahmini gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenek Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene n / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	-	22.154.500,00	1.067.854,74	23.222.354,74	19.743.082,62	3.479.272,12
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	3.389.750,00	92.044,70	3.481.794,70	3.035.678,95	446.115,75
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	84.204.250,00	5.306.059,71	89.510.309,71	73.463.707,17	16.046.602,54
04	Faiz Giderleri	-	1.750.000,00	-115.447,32	1.634.552,68	1.634.552,68	-
05	Cari Transferler	-	2.945.000,00	-389.630,04	2.555.369,96	1.893.788,52	661.581,44
06	Sermaye Giderleri	-	58.270.000,00	3.705.641,95	54.564.358,05	5.257.740,02	49.306.618,03
07	Sermaye Transferleri	-	2.000,00	5.027.260,16	5.029.260,16	5.000.000,00	29.260,16
08	Borç Verme	-	5.000,00	-5.000,00	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	7.279.500,00	7.277.500,00	2.000,00	-	2.000,00
Toplam		-	180.000.000,00	0,00	180.000.000,00	110.028.549,96	69.971.450,04

Burdur Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 180.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 110.028.549,96 TL Bütçe Gideri yapılmıştır.

Belediyenin 2020 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” 180.000.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 127.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki iç borçlanma (İller Bankası)’ndan sağlanan 46.000.000,00 TL ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı gösterilen 7.000.000,00 TL olmak üzere toplam 53.000.000,00 TL ile giderilmiş, bu suretle bütçe denkliliği sağlanmıştır.

Yıl sonu itibariyle 69.971.450,04 TL tutarındaki ödenek iptal edilmiş ve bütçe fazlası meydana gelmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	16.202.000,00	14.946.258,38	4.346,58	14.941.911,80	92,22
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.646.000,00	23.053.231,26	60.638,84	22.992.592,42	89,65
04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	250.000,00	958.277,86	-	958.277,86	383,31
05- Diğer Gelirler	81.427.000,00	85.604.496,04	1.025,33	85.603.470,71	105,13
06- Sermaye Gelirleri	3.500.000,00	1.252.028,40	-	1.252.028,40	35,77
09- Red ve İadeler	-25.000,00	-	-	-	-
Toplam	127.000.000,00	125.814.291,94	66.010,75	125.748.281,19	99,01

2020 yılında net bütçe geliri %99,01 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelir tahminine göre en yüksek oranlı gerçekleşme “Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler” ve “Diğer Gelirler” bütçe çeşidinde, en düşük gerçekleşme ise “Sermaye Gelirleri”nde olmuştur. Bütçe tahminine göre; “Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler”deki gerçekleşmenin %383,31 oranında fazla olması, bir proje için Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı’ndan proje yardımı olarak alınan tutardan, “Diğer Gelirler” bütçe çeşidindeki gerçekleşmenin %105,13 oranında fazla olması ise “Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Pay”ın bütçe tahmininin üzerinde gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır.

Yıl içinde 129.886.317,13 TL gelir tahakkuk etmiş, geçen yıldan devreden tahakkuk ile birlikte toplam gelir tahakkuku olan 148.335.554,74 TL’nin %84,77 oranında 125.748.281,19

TL'si tahsil edilmiştir. Bu kapsamda tahakkuk eden gelirlerden; “Vergi Gelirleri”nde %64,87, “Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri”nde %63,43, diğer bütçe gelirlerinde ise %98- %100 oranında tahsilat gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	22.154.500,00	19.743.082,62	89,12
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.389.750,00	3.035.678,95	89,55
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	84.204.250,00	73.463.707,17	87,24
04- Faiz Gideri	1.750.000,00	1.634.552,68	93,40
05- Cari Transferler	2.945.000,00	1.893.788,52	64,31
06- Sermaye Giderleri	58.270.000,00	5.257.740,02	9,02
07- Sermaye Transferleri	2.000,00	5.000.000,00	250.000,00
08- Borç Verme	5.000,00	-	-
09- Yedek Ödenekler	7.279.500,00	-	-
Toplam	180.000.000,00	110.028.549,96	61,13

2020 yılında bütçe giderleri %61,13 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermayesine doğrudan ortak olunan Şirkete sermaye artışından kaynaklı ödeme nedeniyle “Sermaye Transferleri” giderinde, başlangıç bütçesine göre gerçekleşme %250.000 oranında olmakla birlikte yıl içinde söz konusu bütçe gider çeşidine Tablo 2’de de görüldüğü üzere 5.027.260,16 TL ödenek eklenerek toplam ödenek tutarı 5.029.260,16 TL’ye yükseltilmiş ve sonuçta söz konusu bütçe kalemindeki gerçekleşme oranı ((5.000.000,00 TL/ 5.029.260,16 TL)x100) %99,42 olmuştur. Diğer bütçe gider çeşitlerinde ise beklenenin altında gider yapılmıştır.

Belediyenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolardadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	12.130.901,31	12.209.168,09	14.946.258,38	0,65	22,42
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.916.665,59	21.504.220,78	23.053.231,26	2,81	7,20
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.276.315,47	62.267,16	958.277,86	-97,26	1.438,98
Diğer Gelirler	62.000.569,37	69.300.748,38	85.604.496,04	11,77	23,53

Sermaye Gelirleri	654.487,46	88.896,00	1.252.028,40	-86,42	1.308,42
Toplam	97.978.939,20	103.165.300,41	125.814.291,94	5,29	21,95
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	71.223,43	45.882,11	66.010,75	-35,58	43,87
Net Toplam	97.907.715,77	103.119.418,30	125.748.281,19	5,32	21,94

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler, bir önceki yıla göre %21,94 oranında 22.628.862,89 TL artarak 125.748.281,19 TL'ye yükselmiştir. Geçen yıla göre “Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler”de %1.438,98, “Sermaye Gelirleri”nde %1.308,42 oranında artış olmuştur. “Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelir”deki yüksek oranlı artış yukarıda bahsedilen proje yardımından, “Sermaye Geliri”ndeki artış ise arsa satışından kaynaklanmıştır. Söz konusu artışlar, toplam gelirlerin geçen yıla göre artmasında belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	15.397.175,24	18.188.895,25	19.743.082,62	18,13	8,54
SGK Devlet Primi Giderleri	2.467.992,07	2.829.906,63	3.035.678,95	14,66	7,27
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	58.554.885,12	64.781.549,60	73.463.707,17	10,63	13,40
Faiz Giderleri	1.562.772,32	1.585.223,99	1.634.552,68	1,44	3,11
Cari Transferler	1.976.408,32	1.896.662,26	1.893.788,52	-4,03	-0,15
Sermaye Giderleri	14.268.123,72	14.553.217,77	5.257.740,02	2,00	-63,87
Sermaye Transferleri	-	-	5.000.000,00	-	-
Toplam	94.227.356,79	103.835.455,50	110.028.549,96	10,20	5,96

Belediyenin bütçe giderleri toplamı, 2020 yılında 2019 yılına göre %5,96 oranında artarak 110.028.549,96 TL'ye yükselmiştir. Geçen yıla göre gider kalemlerinden; “Cari Transferler” ve “Sermaye Giderleri”nde azalış olurken diğer gider kalemlerinde düşük oranlı artışlar olmuştur.

“Sermaye Transferleri” kalemindeki gider ise, son üç yıl içinde sadece 2020 yılında gerçekleşmiş olup 5.000.000,00 TL tutarında yapılan ödeme, hissedarı olunan Şirketteki sermaye artışı nedeniyle aktarılan tutardan kaynaklanmıştır.

Belediyenin Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 97.111.545,34 TL, Faaliyet Geliri 130.147.864,55 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu 33.036.319,21 TL olarak gerçekleşmiştir. Belediyenin 31.12.2020 tarihli bilançosunun aktif ve pasif büyüklüğü 259.565.517,05 TL'dir.

Burdur Belediyesinin doğrudan ve dolaylı hissedarı olduğu Şirketler hakkında bilgi aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	BAHTAŞ Burdur Akaryakıt Hizmetleri Pazarlama Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	10.075.000,00	9.973.775,00	99,98
2	TOROSGAZ Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım AŞ (*)	1.000.000,00	25.000,00	2,5

(*)Sahip olunan sermaye, Belediyenin kendi bilançosunda yer alan tutardır.

Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Belediye Şirketi	Hissedar Olduğu Şirket	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediye Şirketinin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediye Şirketinin Hisse Oranı (%)
1	BAHTAŞ Burdur Akaryakıt Hizmetleri ve İnşaat Sanayi Ticaret AŞ	BİMTAŞ Burdur İhtiyaç Maddeleri ve İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	11.355.000,00	11.355.000,00	100,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Burdur Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlık tarafından hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'un "İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci Kısımının 55, 56 ve 57'nci maddelerinde iç kontrol sisteminin tanımı, amacı ve yapısı belirlenmiştir. Söz konusu Kanun'da; İç kontrol; "*idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü*", olarak tanımlanmıştır.

Belediyede, 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde, İdare tarafından Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi kurulması amacıyla, Başkanlık Makamının 11.05.2015 tarih ve 349-175 sayılı Olur'ları ile "İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu" ve "İç Kontrol Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu" oluşturulmuştur. Ancak, henüz İç Kontrol Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

Belediyede bir iç denetçi istihdam edilmekte olup ayrı bir birim kurulmamıştır.

5018 sayılı Kanun kapsamında, İç Kontrol Birimi oluşturulmalı, İç Kontrol Uyum Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe girmesi sağlanmalıdır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Burdur Belediyesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Maddi Duran Varlıklar İçin Hatalı Amortisman Ayrılması

Belediyenin, maddi duran varlıklarından bir kısmına amortisman ayrılmadığı, bir kısmına ise kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)”nın “Hesabın niteliği” başlıklı 202'nci maddesinde “(1) Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.”, “Hesabın işleyişi” başlıklı 203'üncü maddesinde “(1) Birikmiş amortismanlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarları yıl sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

...

b) Borç

1) Amortisman tabi tutulduktan sonra her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılan maddi duran varlık tutarlarının ayrılan amortisman tutarı bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.” denilmektedir. Bu kapsamda maddi duran varlıkların bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesi gerekmektedir.

"25 Maddi Duran Varlıklar" hesap grubu içerisinde edinildiği günden bu yana amortisman ayrılmamış varlıklar ile kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı için net

tutarı (kayıtlı değeri ile ayrılmış amortismanları arasındaki fark) eksi bakiye veren varlıklara ilişkin tespitler iki başlık altında incelenmiştir.

a) Maddi duran varlık hesaplarında yer alan bazı varlıkların birikmiş amortisman tutarlarının bulunmadığı görülmüştür.

Yapılan incelemede, amortisman tutarları bulunmayan maddi duran varlıkların olduğu tespit edilmiş olup söz konusu varlıklar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 9: Amortisman Tutarı Bulunmayan Maddi Duran Varlıklar

Hesap Kodu	Hesap İsmi	Tutar TL
251.xx.20.05.	Otoparklar	5.579.893,34
253.02.08..	Etiketleme ve numaralandırma Makineleri	27,00
255.03.04..	Bebek ve Çocuk Mobilyası ve Aksesuarları	250,02
255.07.01..	Kütüphane Mobilyaları	774,97
255.07.02..	Basılı Yayınlar	4.898,80
255.07.03..	Görsel ve İşitsel Kaynaklar	20.548,82
255.10.01..	Güvenlik ve Korunma Amaçlı Araçlar	0,45
Toplam		5.606.393,40

Bilançoda “25 Maddi Duran Varlıklar” hesap grubunda yer alan ve listesi yukarıda verilen toplam 5.606.393,40 TL tutarındaki varlıkların, kayıtlarda birikmiş amortismanları görülemede ve tamamı net tutar olarak mali tabloya yansımış bulunmaktadır.

Bu durum, hem maddi duran varlıkların, hem de birikmiş amortisman hesaplarının dolayısıyla bilançoda “25 Maddi Duran Varlıklar” hesap grubu toplamının doğruluğunu etkilemektedir.

b) Maddi duran varlık hesaplarında yer alan bazı varlıklara kayıtlı değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede, maddi duran varlık hesaplarında yer alan varlıklara, kayıtlı değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrıldığı tespit edilmiş olup söz konusu varlıklar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 10: Kayıtlı Değerinden Daha Fazla Tutarda Amortisman Ayrılan Maddi Duran Varlıklar

Hesap Kodu	Hesap İsmi	Varlıkların Kayıtlı Değeri TL	Amortisman Tutarı TL	Fark TL
252.xx.xx.01.99	Diğer	244.233,55	3.226.593,22	- 2.982.359,67
252.xx.xx.04.12	Eğitim ve Dinlenme Binaları	-	15.167,19	-15.167,19

252.xx.xx.07.01	Kamu Konutları	93.394,64	241.322,80	-147.928,16
252.xx.xx.12.01	Fabrikalar	897.890,74	903.314,35	-5.423,61
253.02.01..	Tarım ve Ormancılık Makineleri	270.932,66	374.627,35	-103.694,69
253.02.02..	İnşaat Makineleri ve Aletleri	144.313,41	315.293,53	-170.980,12
253.02.03..	Atölye Makineleri ve Aletleri	809.617,82	886.994,66	-77.376,84
253.02.09..	Ayırma, Sınıflandırma Makineleri	22.425,99	22.877,00	-451,01
253.03.03..	Kurtarma Amaçlı Cihaz ve Aletler	12.141,85	14.366,65	-2.224,80
253.03.07..	Müzik Aletleri ve Aksesuarları	28.431,90	33.803,11	-5.371,21
254.01.02..	Yolcu Taşıma Araçları	154.766,70	471.255,15	-316.488,45
254.01.04..	Arazi Taşıtları	129.210,56	292.274,81	-163.064,25
254.01.06..	Mopet ve Motosikletler	14.223,66	16.489,98	-2.266,32
255.01.01..	Döşeme Demirbaşları	98.231,61	102.051,67	-3.820,06
255.02.03..	Tekstir ve Çoğaltma Makineleri	38.357,78	48.189,80	-9.832,02
255.02.99..	Diğer Büro Makineleri ve Aletleri	484.457,59	917.332,99	-432.875,40
255.07.04..	Bilgi Saklama Üniteleri	708,00	15.341,99	-14.633,99
255.08.04..	Okul Bahçesi ve Oyun Demirbaşları	-	148.444,00	-148.444,00
255.09.99..	Diğer Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar	-	58.502,82	-58.502,82
255.11.03..	Masa ve Sehpalarda Sergilenen Süs Eşyaları	-	11.800,00	-11.800,00
Toplam		3.443.338,46	8.116.043,07	-4.672.704,61

Listesi yukarıda verilen ve kayıtlı değeri toplamı 3.443.338,46 TL olan varlıkların, amortismanları toplamı 8.116.043,07 TL'dir.

Bu kapsamda kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrılan ve net tutarları toplamı (-) 4.672.704,61 TL olarak görülen varlıklar, hem hesap ayrıntısında, hem de bilançoda "25 Maddi Duran Varlıklar" hesap grubu içerisine eksi bakiye olarak yansımış ve mali tabloyu etkilemiştir.

Her iki başlık altında açıklanan hususlar nedeniyle Belediyenin maddi duran varlıklarının net tutarlarını bilmek olanaksız olup bu haliyle mali tablolar sağlıklı verileri içermemektedir.

Bu nedenle, gerek amortisman ayrılmadığı için net tutarı bilinmeyen ancak kayıtlarda net tutarları toplamı 5.606.393,40 TL görülen, gerekse fazla amortisman ayrıldığı için toplamda net tutarı (-) 4.672.704,61 TL görülen varlıkların her birine, bilanço tarihi itibarıyla ne kadar amortisman ayrılması gerektiği belirlenerek hesaplar düzeltilmeli, saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kayıtların fiziki durumla uyumu sağlanmalıdır.

Belediye tarafından verilen cevapta; maddi duran varlık hesaplarında yer alan bazı varlıklara ayrılmayan amortismanlarla ilgili olarak, yapılan hatanın 2021 yılı sonunda düzeltileceği, kayıtlı değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrılan varlıkların tespit edilerek gerekli düzeltmenin yapılacağı, ayrıca Belediyenin maddi duran varlıkları ile ilgili fiziki envanter çalışmasının başlatıldığı, çalışma sonucuna göre gerekli düzeltmelerin yapılacağı ve kayıtlı değer ile fiziki durum uyumunun sağlanacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediyenin Doğalgaz Dağıtım Şirketinin Sermayesindeki Payının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde Yayımlanan Sermaye Payı ile Uyumlu Olmaması

Yapılan incelemede, Belediyenin “4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)” gereği ortağı olduğu TOROSGAZ Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi’ndeki payının, Şirketin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanan Statü Tadiline ilişkin “Sermaye Artırımı” başlıklı 7’nci maddede belirtilen tutarla uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

4646 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin 4’üncü fıkrasının (g) bendinde, “ ...Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Bu sermaye oranı, bedeli ödenmek kaydıyla en fazla yüzde on oranında artırılabilir. Ancak bu artış Hazineye borcu bulunmayan ve ilave kredi talep etmeyen veya Hazineye olan kredi borçlarını tasfiye ettikten sonra, bu amaçla Hazine garantili kredi sağlamaması kaydıyla mümkün olabilir.

Kurum, belediye veya belediye şirketinin hisse almaması veya en az bir yönetim kurulu üyeliğine hak kazanılmayacak oranda hisse alması halinde, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesine göre belediyeye şirket yönetim ve denetim kurullarında temsil hakkı verecek düzenlemelerin yapılmasını, şehir içi dağıtım şirketinden isteyebilir” hükmü yer almıştır.

Özel sektöre ait Şirketin, 04.04 2018 tarih, 9551 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanan Statü Tadilinde; Şirketin sermayesinin 3.000.000 TL değerinde olduğu, bu sermayenin, her birinin 10 TL değerinde 300.000 hisseye ayrıldığı, bu hisselerin de kendi içlerinde A grubu ve B grubu pay olmak üzere iki ana gruba ayrıldığı, A grubunun şirketin esas sermayesinin %90’ını, B grubunun şirketin esas sermayesinin %10’unu oluşturduğu, belirtilmiştir.

4646 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasının (g) bendi uyarınca, B grubu pay sahipleri olarak Isparta, Burdur, Gönen ve Bucak Belediyeleri sermaye koyma şartı aranmaksızın %10 bedelsiz hisseye sahiptir. Nitekim Gazete'de yayımlanan Statü Tadilinin "7.2. (B) Grubu Pay Sahipleri" başlıklı maddesinde, "...30.000 (otuzbin) hisseye karşılık 300.000 TL (üçyüzbin Türk Lirası) sermaye, Isparta, Burdur, Gönen ve Bucak Belediyelerine, (A) Grubu her ortağın payının şirket toplam sermayesine oranına nispetinde paylaştırılmak suretiyle hisse senetleri devir edilmiştir. Hisselerin tamamı nama yazılıdır... Isparta, Burdur Şehri Doğal Gaz dağıtım Lisansı kapsamında Isparta, Burdur, Gönen ve Bucak Belediyeleri (B) grubu %10 bedelsiz hisseler üzerinde malik olduğundan, bu payları temsil eden hisse senetleri Belediyeler namına yazılıdır." denilmektedir.

Bu kapsamda, Şirket 4646 sayılı Kanun gereği, 3.000.000 TL olan sermayesinin %10'unu oranında 300.000 TL'lik hisse bedelini, yetki aldığı bölgedeki Isparta, Burdur, Gönen, Bucak Belediyelerine bedelsiz vermiştir. Dolayısıyla Burdur Belediyesi de %10 pay içerisinde %2,5 oranında 75.000 TL'lik sermayeye sahiptir.

Ancak Burdur Belediyesinin "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı"nda yer alan sermaye payı tutarı 25.000 TL olup, bu tutar Şirketin ilk sermayesi olan 1.000.000 TL üzerinden hesaplanan %2,5 oranındaki paya attır.

TOROSGAZ Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi'ndeki Belediye payı ile ilgili Şirketle gerekli mutabakat yapılarak hesapların düzeltilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; TOROSGAZ Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım A.Ş ile gerekli görüşmeler gerçekleştirildikten sonra en kısa sürede Belediye payı ile ilgili mutabakatın sağlanacağı ve düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Banka Kredilerinin Vadelerine Göre İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi

Belediyenin yıl sonu itibariyle mali tablolarına yansıyan toplam kredi anapara borcu 12.876.028,77 TL olup bu tutarın 6.466.428,72 TL'si 300 no.lu (kısa vadeli), 6.409.600,05 TL'si 400 no.lu (uzun vadeli) Banka Kredileri Hesabında yer aldığı, ancak hesap bakiyelerinin ödeme planlarıyla uyumlu olmadığı ve vadelerine uygun hesaplarda takip edilmediği tespit edilmiştir.

Belediyenin İller Bankasına ve bir özel bankaya kredi borcu bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde; "3- Kısa vadeli yabancı kaynaklar" başlıklı 230'uncu maddesinde, "(1) Bu ana hesap grubu; bir yıl veya faaliyet dönemi içinde geri ödenmesi gereken yabancı kaynakları kapsar.", 300 Banka Kredileri Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 232'nci maddesinde "(1) Bu hesap, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır.", yine "4- Uzun vadeli yabancı kaynaklar" başlıklı 299'uncu maddesinde, "(1) Bu ana hesap grubu, bir yılı aşan uzun vadeli yabancı kaynakları kapsar.", 400 Banka Kredileri Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 301'inci maddesinde, "(1) Bu hesap, kurumun banka ve diğer finans kuruluşlarına olan vadesi bir yıldan fazla borçlarının izlenmesi için kullanılır", denilmektedir. Bu kapsamda kullanılan kredilerin anapara taksit ödemelerinden vadesi bir yıl ve bir yılın altında olanlar kısa vadeli banka kredileri hesabında, bir yılın üzerinde olanlar uzun vadeli banka kredileri hesabında takip edilmelidir.

Yapılan çalışmada, ödeme planlarına göre 31.12.2020 tarihi itibariyle; bu tarihi takip eden bir yıl içerisinde yani 2021 yılında ödenecek kredi anapara borcu 4.048.940,25 TL, 2022 yılı ve sonraki yıllarda ödenecek kredi anapara borcu 8.828.932,27 TL olmak üzere toplam kredi anapara borcunun 12.877.872,52TL olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca, ödeme planlarına göre bilançodaki toplam kredi anapara borcu (12.877.872,52 – 12.876.028,77) 1.843,75 TL kadar daha azdır.

Dolayısıyla bilançoda, ödeme planlarına göre, 300 no.lu Hesapta kayıtlı kısa vadeli kredi anapara borcu 2.417.488,47 TL fazla, 400 no.lu Hesapta kayıtlı uzun vadeli kredi anapara borcu 2.419.332,22 TL eksik yer almıştır.

Ödeme planı ile Belediye hesaplarında 2020 yıl sonu itibariyle kredi anapara borç toplamı arasındaki farkın netleştirilmesi, 31.12.2020 tarihli bilançodaki tutarların düzeltilme imkanı olmadığından, bundan sonraki dönemlerde ödenecek kredi anapara borçları tutarlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği vadelerine uygun hesaplarda izlenmesi ve yıl sonları itibariyle kredi kullanılan bankalar ile mutabakat sağlanarak varsa uyumsuzluğun giderilmesi sağlanmalıdır.

Belediye tarafından verilen cevapta; ödeme planları ile Belediye hesaplarında kredi anapara borç toplamı arasındaki farkın netleştirildiği ve 01.03.2021 tarih ve 2393/1 nolu yevmiye kaydı ve 26.05.2021 tarih ve 6269/1 nolu yevmiye kaydı ile düzeltme kayıtları yapıldığı belirtilmiş olup söz konusu düzeltme kayıtlarının 2020 yılı hesaplarını düzeltme etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlık Satışlarının Usulüne Uygun Muhasebeleştirilmemesi

Yıl sonu itibariyle; “294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı” 507.727,39 TL borç, “299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı” ise 541.064,19 TL alacak bakiyesi vermiş olup aradaki farkın (-) 33.336,80 TL olduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı" açıklamasına ilişkin, “Hesabın niteliği” başlıklı 224'üncü maddesinde bu hesabın, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı, "299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı" açıklamasına ilişkin, “Hesabın niteliği” başlıklı 228'inci maddesinde ise bu hesabın, diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı amortismanına tabi duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarını izlemek için kullanılacağı, belirtilmiştir.

Ayrıca 04.11.2015 tarih, 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında; “*Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismanına tabi tutulur.*” denilmektedir.

Söz konusu 47 sıra no'lu tebliğe göre, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların 294 no.lu Hesaba kaydı yapılırken amortismanına tabi tutulmamış kısmının da amortismanına tabi tutulması gerekmekte olup, bu şekildeki bir kayıtla 294 ve 299 no.lu Hesapların bakiyelerinin birbirine eşitliği sağlanmalı, bunun yanı sıra kullanılma olanağını yitirmiş varlıkların bilançoda net tutarı olmamakla birlikte, henüz elden çıkarılmadığı için 294 ve 299 no.lu Hesaplarda takibine devam edilmelidir.

Belediye, yıl içinde 253 ve 255 no.lu Hesaplarda kayıtlı tamamı amorti edilmiş toplam 33.336,80 TL edinme değerli varlıklarını hurdaya ayırmış, mevzuatı gereği de edinme değerlerini 294 no.lu Hesaba, birikmiş amortismanlarını da 299 no.lu Hesaba aktarmıştır. Ancak yıl sonu işlemlerinde 31.12.2020 tarih, 16415 sayılı yevmiye kaydı ile tekrar 299 no.lu Hesabın alacağına 33.336,80 TL kaydedilmiş, karşılığında “630.13 Amortisman Giderleri Hesabı”na aynı tutarda gider yazılmıştır. Dolayısıyla 299 no.lu Hesaba mükerrer 33.336,80 TL kayıt yapılırken, esasen tamamı amorti edilmiş olan varlıklar için tekrar amortisman ayrılması

sonucu hem bilançoda elden çıkarılacak stok ve maddi duran varlıklar hesabı ters bakiye vermiş, hem de faaliyet sonuçları tablosuna fazladan amortisman gideri kaydı yapılarak giderler toplamı artırılmıştır.

Bilançoyu ve faaliyet sonuçları tablosunu etkileyen bu kaydın 31.12.2020 tarihine dönük düzeltme imkanı olmamakla birlikte, takip eden yılda hesap düzeltmelerinin yapılması gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; sehven yapılan hata ile ilgili gerekli düzeltme kayıtlarının yapılacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Bilgisayar Yazılımları ve Benzeri Nitelikteki Hak ve Yetkilerin Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

Belediyenin ihtiyacı için satın alınan bilgisayar yazılımlarının, "260 Haklar Hesabı"na kaydedilmesi gerekirken "630 Gider Hesabı"na kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar" başlıklı 208'inci maddesinde, bu hesap grubunun herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar gibi varlıklar ve bunlar için hesaplanan birikmiş amortismanların kaydı için kullanılacağı, "260 Haklar Hesabı"na ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 210'uncu maddede; bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, "268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)"na ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 214'üncü maddede ise bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılacağı, belirtilmiştir.

Ayrıca 04.11.2015 tarih, 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında "*...tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir.*" hükmü yer almıştır.

Örnekleme incelemede 15.800,20 TL tutarında “Çizim Programı Alımı” yapıldığı ve 16.10.2020 tarih, 12516 sayılı yevmiye kaydı ile 630.03 no.lu Hesaba gider yazıldığı görülmüştür.

Yıl içinde edinilen haklar niteliğindeki harcamaların tamamı yıl sonunda amortismanına tabi tutularak 630.13 no.lu Hesaba gider yazılması gerekirken, "Haklar Hesabı" kullanılmadan doğrudan 630.03 no.lu Hesaba kaydedilmesi esasen dönem sonucunu etkilememekle beraber hesapların tanımına uygun kullanılmaması sonucu muhasebenin tam açıklama kavramına uyulmamış olmaktadır.

Belediyenin bahsedilen tutarı, doğrudan 630.03 no.lu Hesaba gider yazması sonucu bu hesap olması gerekenden fazla, "260 Haklar Hesabı" ve "268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı" ile "630.13 Amortisman Giderleri Hesabı"nda yer alan tutarlar ise olması gerekenden eksik tutarda mali tablolara yansımıştır.

Muhasebenin tam açıklama kavramı gereği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin hükümleri dikkate alınarak; hesapların mahiyetine uygun kullanılması, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği yazılım ve benzeri nitelikteki hak ve yetkileri ile bunların güncellenmesine ilişkin harcamaların, "260 Haklar Hesabı"nda takip edilmesi ve mevzuatı gereği amortisman ayrılarak giderleştirilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, 260 Haklar Hesabının muhasebe iş ve işlemlerinde kullanımının sağlandığı, ancak 16.10.2020 tarih ve 12516 sayılı yevmiye kaydı ile 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gereken harcamanın sehven 630 nolu hesaba kaydedildiği ve doğrudan giderleştirildiği, bu konuda daha dikkatli olunacağı ve haklar niteliğindeki harcamaların 260 Haklar Hesabında takip edilmesi ve mevzuatı gereği amortisman ayrılarak giderleştirilmesinin sağlanacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Belediye Başkanıyla Yapılan Rutin Haber ve Söyleşilerin Bedelinin Ödenmesi ve İhtiyaç Fazlası Gazete Alınması

Burdur Belediyesi hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, temsil ve tanıtma giderleri kapsamına girmeyen konularda çok sayıda harcama yapıldığı, Belediye Başkanıyla yapılan rutin haber ve söyleşileri yayınlayan gazete ile dergiden reklam ve sponsorluk ödemesi adı altında önemli miktarlarda satın alındığı, gazete ile dergi bedellerinin belediye bütçesinden ödendiği ve tanıtma giderleri bütçesinden yerel bir gazeteden ihtiyaçtan fazla satın alındığı görülmüştür.

Belediye temsil ve tanıtma giderlerinde yapılan incelemelerde aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir

a)- Belediye Başkanıyla yapılan rutin haber ve söyleşileri yayınlayan gazete ile dergiden reklam ve sponsorluk ödemesi adı altında önemli miktarlarda satın alındığı, gazete ile dergi bedellerinin belediye bütçesinden ödendiği görülmüştür.

Belediyelerin "Görev, Yetki ve Sorumlulukları" 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 ve 15'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan madde hükümlerinde, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla belediyelerce yerine getirilmesi öngörülen görevler ve sorumluluklar ile belediyelerin yetkileri sayılmıştır. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki, "*mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla*" ibaresi bu husustaki sınırı da belirlemiştir.

Anılan Kanun'un 60'ıncı maddesinde ise, belediye giderlerinin neler olabileceği yine tek tek sayılmak suretiyle hüküm altına alınmıştır. Bu maddede zikredilen belediye giderleri 14 ve 15'nci maddelerde sayılan görevlerin yerine getirilmesi ve yetkilerin kullanılması ile ilgili giderlerdir.

Belediye bütçesinden yapılan bir harcamanın Belediye gideri olarak kabul edilebilmesi için mahalli ve müşterek bir ihtiyacın karşılanmasına yönelik, 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde açıkça sayılan görev ve sorumluluklar içinde veya aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinde tek tek sayılan giderler içerisinde yer alması gerekmektedir.

Belediyeler, belde sakinlerinin mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuşlardır. Bu ihtiyaçların karşılanması için Kanunlarla belediyelere gelir toplama yetkisi

verilmiştir. Kamu kaynağı kullanan kamu görevlileri bu kaynağı, mevzuata uygun olmak kaydıyla mahalli müşterek ihtiyaçlar için kullanmak zorundadırlar.

Temsil ve tanıtma giderleri bütçesinden karşılanan ve örnek dosyalar üzerinden yapılan incelemelerde;

- 4 Şubat 2020 tarihli 1373 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.770,00 TL karşılığında dergide reklam verilmesi hizmeti alındığı ancak evrak ekindeki dergide konunun Belediye başkanı ile normal söyleşi-rutin haber olduğu,

- 4 Şubat 2020 tarihli 1374 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.770,00 TL karşılığında dergide reklam verilmesi hizmeti alındığı ancak evrak ekindeki dergide konunun Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haber olduğu,

- 30 Mart 2020 tarihli 4120 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.900,00 TL karşılığında Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haberin olduğu dergiden 100 adet alındığı,

- 27 Nisan 2020 tarihli 5095 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 12.500,00 TL karşılığında belediyenin covid-19 ile ilgili bilgilendirme ve çalışmalarının haber olarak yer aldığı dergiden 500 adet satın alındığı ancak evrak ekindeki dergide konunun Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haber olduğu,

- 27 Nisan 2020 tarihli 5096 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 2.950,00 TL karşılığında 2020 yılı Mart ayı renkli gazete baskıları sponsorluk desteği ve internet yayını satın alındığı ancak evrak ekindeki dergide konunun Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haber olduğu,

- 27 Nisan 2020 tarihli 5205 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 4.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haberin olduğu gazeteden 4000 adet alındığı,

- 20 Mayıs 2020 tarihli 5827 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.500,00 TL karşılığında Belediye Başkanı ile normal söyleşi-rutin haberin olduğu gazeteden 1500 adet alındığı,

- 12 Haziran 2020 tarihli 6799 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 2.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) olduğu 5 Haziran dünya çevre günü özel sayısı-renkli baskısı olan gazeteden 2000 adet alındığı,

- 21 Ağustos 2020 tarihli 9802 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.875,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) yer aldığı dergiden 75 adet alındığı,

- 9 Eylül 2020 tarihli 10615 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 3.500,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) yer aldığı gazeteden 3500 adet alındığı,

- 2 Aralık 2020 tarihli 14631 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 3.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) olduğu 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 97. yıl özel ekinin bulunduğu gazeteden 3000 adet alındığı,

- 2 Aralık 2020 tarihli 14632 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 2.950,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) olduğu 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Özel Eki Sponsorluğu (Cumhuriyetin 97. Yıl Dönümü Renkli Baskı) için 3000 adet gazete alındığı,

- 2 Aralık 2020 tarihli 14633 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 3.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanı ile yapılan Cumhuriyet söyleşisinin (rutin haberin) bulunduğu gazeteden 3000 adet alındığı,

- 14 Aralık 2020 tarihli 15254 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 2.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanının röportajının (söyleşi-rutin haberin) bulunduğu dergiden 100 adet alındığı,

- 25 Aralık 2020 tarihli 15874 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 1.770,00 TL karşılığında 24 Kasım Öğretmenler Günü özel ekinin yer aldığı gazeteden 1000 adet alındığı,

- 25 Aralık 2020 tarihli 15900 yevmiye no'lu evrak ile KDV dâhil 2.000,00 TL karşılığında Belediye Başkanının korona mesajları ve uyarılarının bulunduğu (söyleşi-rutin haberin) özel sayfanın yer aldığı gazeteden 1000 adet alındığı,

tespit edilmiştir.

Bu giderlerden bir tanesi temsil giderlerinden diğerleri ise tanıtma giderlerinden karşılanmıştır. Belediye başkanı ile ilgili hususi mahiyetteki ve Belediyenin rutin faaliyet ve hizmetleri ile ilgili haberler, belediyenin görev ve sorumlulukları kapsamına girmemektedir. Belediyelerin projelerinin tanıtımını makul ölçülerde yapmaları mümkün olup, belediyenin

rutin faaliyet ve hizmetleri ile Belediye Başkanının şahsi reklamı mahiyetindeki haber ve söyleşilerin yapılmasının mevzuatta dayanağı bulunmamaktadır. Bu tarz harcamaların toplamı yaklaşık 160.000,00 TL düzeyinde olup tamamı aynı gazete ve dergiye verilen söyleşi, haber ve reklam bedellerine aittir.

Kamu gideri ile bağdaşmayan, mahallî müşterek nitelikte olmayan ve belediyeye ait bir vazifenin ifası maksadıyla olmadığı görülen bu giderlerin, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 60'ncı maddesine göre belediye gideri olamayacağı değerlendirilmektedir.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlandırma ve Tören Giderleri Yönergesi'nin 2'nci maddesinde; *“Bu Yönerge, belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan Belediye Başkanının bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil-ağırlandırma ve tören giderleri konusunda uyacağı kuralları kapsar.”* denilmiştir. Anılan hüküm, belediye başkanının, temsil ağırlandırma ve tören giderlerinin yapılması hususunda, sınırsız bir takdir yetkisine sahip olmadığını belirtmektedir ve bu giderlerin neler olduğuna değinilmiştir. Temsil ve tanıtım giderleri arasında belediye rutin faaliyet ve hizmetlerinin tanıtılması hususu yer almamaktadır ve Belediye Başkanının takdir yetkisi sınırsız olmadığından sadece mevzuatta yer verilen ödemeler yapılabilecektir.

Burdur Belediyesi, belediye faaliyet ve hizmetleri ile ilgili çok yaygın haber, söyleşi ve reklam yapmaktadır. Bu kapsamda; 1.150.000,00 TL civarında Tanıtma, Ağırlandırma, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri, 540.000,00 TL civarında Temsil, Ağırlandırma, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri olmak üzere toplamda yaklaşık 1.700.000,00 TL Temsil ve Tanıtma harcaması yapılmıştır. 2020 yılında pandemi nedeni ile gelirlerde önemli azalmanın olduğu, toplumun her kesiminin ekonomik olarak olumsuz etkilendiği bir dönemde bu kadar yoğun tanıtım, haber ve reklam giderleri için kaynak kullanılması, kamu maliyesinin temel ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Kamu maliyesinin temel ilkeleri” başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrası (g) bendi, “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesi, “Üst yöneticiler” başlıklı 11'inci maddesi ve “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32'nci maddesi 2'inci fıkrasına göre kamu idarelerince, ihtiyaçların karşılanmasında ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır. Üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve

yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

Belediye tarafından verilen cevapta; gerçekleştirilen söz konusu alımların, Belediye tüzel kişiliğini temsilen ve Belediye Başkanının takdir yetkisi dahilinde olan alımlar olduğu, ancak 5018 sayılı Kanun'un ilkeleri gereği Belediyece yapılan bu tür harcamaların tekrar gözden geçirileceği ve asgari seviyelere düşürülmesinin sağlanacağı belirtilmiştir.

Belediye tarafından gönderilen cevap değerlendirildiğinde, bulguda yer alan söz konusu harcamalar temsil ağırlama kapsamında olmayan harcamalar olup genelde belediye başkanı ile yapılan söyleşi ve rutin haber bedellerinden oluşmaktadır. Temsil ve tanıtım giderleri arasında belediye rutin faaliyet ve hizmetlerinin reklamının yapılması hususu yer almamaktadır ve Belediye Başkanının takdir yetkisi sınırsız olmadığından sadece mevzuatta yer verilen ödemeler yapılabilecektir.

Sonuç olarak; Belediye Başkanıyla yapılan rutin haber ve söyleşileri yayınlayan gazete ile dergiden reklam ve sponsorluk ödemesi adı altında önemli miktarlarda satın alınması; Belediyenin görev, yetki ve sorumlulukları kapsamına girmemekte olup bu çeşit harcamaların belediye bütçesinden ödenmemesi gerekmektedir.

b)- Tanıtma giderleri bütçesinden yerel bir gazeteden ihtiyaçtan fazla satın alındığı görülmüştür.

Yapılan incelemelerde "Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri" bütçesinden yerel bir gazeteden tüm birimlere gelmek üzere 300 gün için günlük 30 adet satın alındığı ve 29 Aralık 2020 tarihli 16044 no'lu yevmiye ile 9.000,00 TL ödeme yapıldığı görülmüştür. Muayene kabul işlemleri de 16 Aralık 2020 tarihinde tek seferde yapılmıştır. Bunun yanı sıra gazete alımına ilişkin fatura ödeme emri belgesine ekli iken bu gazetenin teslim alındığına ve bunların hangi usulle ve kimlere dağıtıldığına dair herhangi bir bilgi ve belge ödeme emri belgesine eklenmemiştir. Aynı şekilde bu gazetenin hangi hizmet kapsamında alındığına ilişkin bir gerekçe de ödeme emri belgesine eklenmemiştir. Sadece bir gazeteden 30 adet alınmasına ve niçin sadece bu gazetenin tercih edildiğine dair herhangi bir somut kriter de bulunmamaktadır. Söz konusu gazetenin yine yukarıdaki bulguda bahsedilen yapılan söyleşi ve haberler karşılığı günlük bin adedin üstünde alınan gazete olduğu da belirlenmiştir. Oysaki örneğin 4119 no'lu yevmiye ile bir yerel gazeteden günlük 4 adet alındığı ve bu sayının makul olduğu değerlendirilmektedir.

Belediyelerin "Görev, Yetki ve Sorumlulukları"nın düzenlendiği 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 ve 15'nci maddelerine göre belediyelerin tüm birimlere gazete alma gibi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Yukarıdaki maddede de açıklandığı üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu maliyesinin temel ilkeleri" başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrası (g) bendi, "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesi, "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesi ve "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesi 2'inci fıkrasına göre kamu idarelerince, ihtiyaçların karşılanmasında ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır. Üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

Belediye tarafından verilen cevapta; bulguda da bahsedildiği gibi 5018 sayılı Kanun'un ilkeleri gereği Belediyece yapılan bu tür harcamaların tekrar gözden geçirileceği ve asgari seviyelere düşürülmesinin sağlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Başkanlık makamına ve basın takip bürosuna günlük sınırlı bir sayıda (örneğin 5 adet) gazete alınmasının uygun olacağı, diğer birimlere gazete alınmaması ve söz konusu alımın Periyodik Yayın Alımları tertibinden ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Belediye Başkanı Dışında Temsil Ağırlama Gideri Kapsamında Harcama Yapılması ve Ödemelerde Yanlış Tertiplerin Kullanılması

Burdur Belediyesi hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; sadece Başkanlık Makamına ait olması gereken temsil ağırlama bütçesinin aynı zamanda, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün bütçesinde tertip açılmak suretiyle kullanıldığı, İtfaiye Müdürlüğü'nce de temsil ağırlama kapsamındaki harcamaların yapıldığı, yapılan ödemelerde sık olarak yanlış tertiplerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (o) bendinde; temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak belediye başkanının görevleri arasında sayılmaktadır.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde *"Bu Yönerge, belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan belediye başkanının bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil, ağırlama ve tören giderleri konusunda uyacağı kuralları kapsar."* denilmekte olup aynı Yönerge'nin 3'üncü maddesinde de *"Temsil-ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini Belediye başkanının takdirine tabidir..."* denmektedir. Bu kapsamda belediyenin üst yöneticisi sıfatı ile belediye başkanının belediyeyi temsile yetkili olduğu ve bu giderlerin kendi takdir yetkisinde bulunduğu görülmektedir.

Yapılan incelemelerde, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünce Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri tertibinden; 20.05.2020 tarihli 5831 no'lu yevmiye numaralı ödeme emri belgesi ile tek kullanımlık maske malzemesi alımı ve Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri tertibinden 4 Aralık 2020 tarihinde 14756 nolu yevmiye numaralı ödeme emri belgesi ile FFP2 maske alındığı tespit edilmiştir. Ayrıca 05.10.2020 tarihli 11833 no'lu yevmiye ile Belediye İtfaiye Müdürlüğü personelinin evlenen yakını, yeni doğan çocuğu ve cenazeleri için çiçek gönderilmesi hizmetlerinin satın alındığı görülmüştür. Yukarıda anılan Kanun ve Yönerge düzenlemesine göre temsil ağırlama kapsamındaki satın almalar ancak belediye başkanlık makamı tarafından yapılabilmektedir. Diğer bir ifade ile söz konusu maske alımlarının Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünce temsil ağırlama bütçesinden yapılması mümkün değildir. Ayrıca İtfaiye Müdürlüğünce gerçekleştirilen söz konusu harcamaların Özel Kalem Müdürlüğünce yapılması gerekmektedir. Bu şekilde sık olarak yanlış tertiplerin kullanıldığı belirlenmiştir. Örneğin 642, 987, 1472, 1577, 1733, 2756, 4119, 4758 16044 no'lu yevmiyelerde de yanlış muhasebe kodlarının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıya alınan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, temsil ağırlama kapsamındaki harcamaların sadece belediye başkanlık makamının temsiline yetkili olan belediye başkanının yapabileceği harcamalar olup başka herhangi bir harcama yetkilisine kullanılması mevzuata uygun olmadığından, bütçe tertiplerinin doğru kullanılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; Belediyenin gerçekleştirdiği kültür ve sosyal etkinlikler kapsamında temsil, ağırlama ve tören giderlerinin ortaya çıktığı, bu ihtiyaçlara binaen Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne temsil, ağırlama, tören, fuar ve organizasyon giderleri tertibi açıldığı belirtilmiştir.

Belediye tarafından gönderilen cevap değerlendirildiğinde, temsil ağırlama kapsamındaki harcamaların sadece belediye başkanlık makamının temsiline yetkili olan belediye başkanının yapabileceği harcamalar olup başka herhangi bir harcama yetkilisince kullanılması mevzuata uygun değildir. Kültür ve sosyal etkinlik kapsamındaki giderlerin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne Temsil-Tanıtma bütçesinin Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri tertibinden, temsil ağırlama giderlerinin ise Özel Kalem Müdürlüğüne Temsil-Tanıtma bütçesinin Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri tertibinden ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Doğrudan Temin Usulü ile Yapılan Alım ile Yapım İşlerinde Evrakların Eksik Olması

Burdur Belediyesi hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; doğrudan temin usulü ile yapılan mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde ödemeye esas evrakların eksik olduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre yapılacak alımlar" başlıklı 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında; "(1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde;

a) Onay Belgesi,

b) Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı (Örnek: 3) veya ihale komisyonu kararı,

c) Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,

ç) Fatura,

d) Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,

e) Mal ve malzeme alımlarında, taşınır işlem fişi

ödeme belgesine eklenir." denilmekte ve aynı Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (ğ) bendinde ise; "Onay Belgesi: İhale usulüyle yapılacak alımlarda, kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım

konusu işin nevi, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi,” ifade ettiği belirtilmektedir. Yönetmelik maddelerine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde; yukarıda sayılan evraklar eksiksiz olmalı ve harcama onay belgelerinde alım konusu işin nevi, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usule ilişkin bilgiler yer almalıdır.

Yapılan incelemelerde, doğrudan temin yöntemiyle yapılan işlerde, harcama onay belgelerinin çoğunda mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait işin şartları, gerekleri, nevi ve niteliği yer almamaktadır. Özellikle Özel Kalem Müdürlüğü'nde doğrudan temin usulü ile yapılan hizmet ve mal alımlarında ödeme emri belgesi ve eklerinde işin niteliği ve nevi boş bırakılmakta, evrak eklerinde işin şartları hakkında bilgiye yer verilmemekte ve söz konusu harcamanın ne amaçla yapıldığı belirtilmemektedir. Örneğin 1471, 2889, 5702, 6720, 12698, 13685, 13774, 16054 no'lu ödeme evraklarında söz konusu eksik hususlar yer almaktadır. İlgililerin neye teklif verdiği bilinmemektedir. Bu durum saydamlığa engel olduğu gibi denetimler açısından hesap verebilirliği de sağlamamaktadır. Önceki yıl denetim raporlarında söz konusu husus yer almasına rağmen uygulamaya aynı şekilde devam edildiği görülmüştür.

Bu kapsamda mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait evrak ve eklerinde; işin nevi ve niteliğinin, işin şartlarının ve söz konusu harcamanın ne amaçla yapıldığı bilgisinin yer alması sağlanmalıdır.

Belediye tarafından verilen cevapta; mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait evrak ve eklerinde işin nevi ve niteliği, işin şartları ve söz konusu harcamaların hangi amaçla yapıldığı gibi hususlara yer verilmesi konularında ilgili personellerle toplantılar gerçekleştirildiği ve bilgilendirmeler yapıldığı, bu konularda daha dikkatli olunmasının sağlanacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Yer Alan Varlıkların Satılmaması

Yıl sonu itibariyle "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı"nın bakiyesi 507.727,39 TL'dir. Bu tutarın 150.067,55 TL'si makine ve cihazlara, 59.172,65TL'si

taşıtlara, 298.487,19 TL'si demirbaşlara ait olup söz konusu varlıkların satışının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idarelerinin değerini kaybetmiş varlıklarının satışı ile ilgili 20.03.1971 tarihinde çıkarılan 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle düzenleme yapılmış ve “*Resmi Daire ve İdareler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin malik oldukları her çeşit maden hurdaları ile bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılmayacak bir hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının kendi ihtiyaçlarından fazlalarının, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından altı ayda bir piyasa etütlerine dayanılarak yapacağı tespit ve teklif ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca kabul edilecek fiyatlarla Kuruma satış suretiyle devirleri*” kararlaştırılmıştır.

Kamuya ait hurdaların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE) tarafından toplanmasının önemli yararları bulunmaktadır. Öncelikle hurdalar, Kuruma ait fabrikaların ve dolayısıyla savunma sanayiinin bir girdisi olma özelliği taşıırken, hurdaların niteliklerine göre tasnif edilerek değerlendirilmesi kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlamaktadır. Diğer yandan, kamu kuruluşlarından alınan hurdalar MKE tarafından çevre mevzuatına uygun olarak ayrıştırılıp tasnif edilmekte ve değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla değerini kaybetmiş varlıkların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satışlarının yapılması önem arz etmektedir.

Yıl sonu itibariyle edinme değeri olarak 294 no.lu Hesapta yer alan 507.727,39 TL tutarındaki makine ve cihaz, taşıt ile demirbaşların, mevzuatına uygun satılması/devredilmesi uygun olacaktır.

Belediye tarafından verilen cevapta; Belediyenin duran varlıkları ile ilgili fiziki envanter çalışmasının başlatıldığı, çalışma bitirilince 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı tutarla fiziki durumun karşılaştırılacağı ve düzeltme kayıtlarının yapılacağı, bu işlemlere müteakip, 20.03.1971 tarihinde çıkarılan 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine göre hurdaların Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satış işlemlerinin gerçekleştirileceği belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Kurumun İade Edilen Gelirlerinin Bütçe Emanetleri Hesabında İzlenmesi

Burdur Belediyesi mali tabloları ile kayıt ve işlemlerinin incelenmesinde, Kurumun herhangi bir nedenle ilgisine iade ettiği gelirler, "333 Emanetler Hesabı"nda izlenmesi gerekirken "320 Bütçe Emanetleri Hesabı"nda izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248'inci maddesine göre "320 Bütçe Emanetleri Hesabı", mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır. Yönetmelik düzenlemesine göre 320 no.lu Hesap, herhangi bir mal veya hizmet alımı ile yapım işi yaptırılması karşılığında ödeme emri belgesine bağlandığı halde herhangi bir sebeple ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılmalıdır.

Aynı Yönetmelik'in 260'inci maddesine göre "333 Emanetler Hesabı" emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır. Emanetler hesabı mahiyeti itibariyle kuruma ait olmayan diğer kamu kurumları ile gerçek veya tüzel kişilere ait paraların emaneten izlendiği bir hesaptır.

Adı geçen Yönetmelik'in "333 Emanetler Hesabı"nın "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 261'inci maddesinde: "*Emanetler hesabında kayıtlı paralardan nakden yapılan ödeme ve başka hesaplara aktarılan tutarlar için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Emanete alınan para aynı kişiye geri ödeniyorsa ve emanete alınma sırasında kendisine alındı veya muhasebeleştirme belgesinin onaylı bir nüshası verilmişse, bu alındı veya muhasebeleştirme belgesinin onaylı nüshası geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanır. Emanet olarak alınan paraların, gerek parayı teslim edene, gerek istihkak sahibi sıfatıyla başkalarına verilmesi veya gelir kaydedilebilmesi için (zamanaşımına uğramasından dolayı gelir kaydedilenlerle kanunen veya gönderilen haciz kararlarına dayanılarak muhasebe birimlerince tevkif edilen ve ilgili daire ve kurumlara ödenmesi gereken paralar hariç), parayı teslim ettiren daire veya kurumca usulüne göre düzenlenmiş onaylı bordro, bildirim veya bu dairelerce paranın ilgililerine verilmesine ilişkin bir yazının ya da alındı arkasına yazılmış onaylı bir açıklamanın bulunması gerekir.*" denilmekte ve "Hesabın işleyişi" başlıklı 262'nci maddesinde: "*Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Alacak

...

3) *Bütçe geliri olarak kaydedilenler dışında fazla veya yersiz olarak tahsil edilen tutarlar ilgisine iade edilmek üzere bu hesaba alacak, ilgili hesaba borç kaydedilir.*

...” denilmektedir. Yönetmelik maddelerindeki düzenlemelere göre, ilgisine iade edilmek üzere ayrılan gelirler bu hesaba alacak kaydı yapılarak daha sonra bu hesaptan iadesi gerçekleştirilmelidir.

Yapılan incelemelerde, muhasebe kayıtlarında "320 Bütçe Emanetleri Hesabı"nın alt ekonomik kodunda yer alan "Cari Yıla (N) Ait Borçlar Hesabı"nda Kurumun iade edilen gelirlerinin izlendiği tespit edilmiştir. Örneğin 15036 no'lu yevmiye ile 30.000,00 TL halk otobüslerine ait devir ücretinin ilgisine iade edilmek üzere 320 no.lu Hesaba kaydedildiği görülmüştür. Ancak söz konusu tutar, herhangi bir mal veya hizmet alımı ile yapım işi yaptırılması karşılığında ödeme emri belgesine bağlandığı halde herhangi bir sebeple ödenemeyen tutar olmayıp, daha önce tahsil edilen bir gelirin iadesidir. Bu nedenle 320 no.lu Hesap bakiyesi, Kurumun mali tablolarında doğru tutarı yansıtmamaktadır.

Bu kapsamda Yönetmelik'teki açıklamalar doğrultusunda; herhangi bir nedenle ilgisine iade edilmesi gereken gelirlerin "333 Emanetler Hesabı"na alacak kaydı yapılması ve bu hesaptan iadesinin yapılması gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; Kurumca iade edilmesi gereken gelirlerin, bundan sonraki süreçte, 320 Bütçe Emanetleri Hesabı yerine 333 Emanetler Hesabında izlenmesinin sağlanacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Emanetler Hesabında İzlenmesi

Burdur Belediyesi mali tabloları ile kayıt ve işlemlerinin incelenmesinde, hakedişlerden kesinti yoluyla tahsil edilen geçici kabul noksanları kesintilerinin vadesine göre 330/430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'nda izlenmesi gerekirken "333 Emanetler Hesabı"nda izlendiği görülmüştür.

Yapım İşleri Tip Sözleşmenin 30'uncu maddesine göre, geçici kabul noksanları için sözleşme bedelinin yüzde üç (%3 veya %5)'ine karşılık gelen kısmı tutulur ve bu tutar, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden

sonra yükleniciye ödenir. Madde kapsamında geçici kabul noksanları için hakedişlerden kesilen tutarlar teminat niteliğindedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı"nın niteliğinin düzenlendiği 257'nci maddesine göre, *"1) Bu hesap, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile, vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.*

(2) Vadesi belli olmayan depozito ve teminatlar bu hesaba kaydedilir." ve "430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı"nın niteliğinin düzenlendiği 320'inci maddesinde ise *"(1) Bu hesap, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir. Yapım İşleri Tip Sözleşmenin 30'uncu maddesine göre geçici kabul noksanları için hakedişlerden kesilen tutarlar teminat niteliğindedir. Dolayısıyla söz konusu kesintilerin vadesine göre 330/430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir. Yönetmelik düzenlemesi doğrultusunda Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında "330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Md. Ger. Al. Tem. Hesabı" yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260'ıncı maddesine göre "333 Emanetler Hesabı" emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır. Emanetler hesabı mahiyeti itibariyle kuruma ait olmayan diğer kamu kurumları ile gerçek veya tüzel kişilere ait teminat niteliğinde olmayan paraların emaneten izlendiği bir hesaptır. Yönetmelik düzenlemesine göre, teminat niteliğindeki geçici kabul noksanlarının 333 Hesabında izlenmemesi gerekmektedir.

Bu kapsamda Yönetmelik'teki açıklamalar doğrultusunda; teminat niteliğindeki geçici kabul noksanlarının "330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar Hesabında" izlenmesi sağlanmalıdır.

Belediye tarafından verilen cevapta; hak edişlerden kesinti yoluyla tahsil edilen geçici kabul noksanları kesintilerinin sehven 333 Emanetler Hesabında izlendiğini, 26.05.2021 tarih ve 6271/1 nolu yevmiye kaydı ile gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığını belirtmiş olup yapılan düzeltme 2020 yılı hesaplarını düzeltme etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Taşınmaz Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Burdur Belediyesi tarafından kiraya verilen maddi duran varlıklardan sözleşmelerine göre tahsil edilecek kira gelirlerinin "993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı"nda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesap planı" başlıklı 45'inci maddesinde, mahalli idarelerin hesap planının bu maddede belirlendiği, bu Yönetmelik hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlığın yetkili olduğu belirtilmiştir. Aynı şekilde, anılan Yönetmelik'in "Detaylı hesap planı" başlıklı 46'ncı maddesinde ise, kurumlara ait detaylı hesap planlarının, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yayınlanan Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda "993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı"nın detaylarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından İçişleri Bakanlığına yazılan 2.12.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13521 sayılı genel yazıda, kamu idareleri tarafından taşınmazların kiralanmasına ilişkin işlemlerde yapılan muhasebe hatalarının düzeltilmesi amacıyla açıklamalar yapılmış ve üçüncü kişilere kiraya verilen taşınmazlara ait kira gelirlerinin (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydı yapmak suretiyle muhasebeleştirileceği, söz konusu gelirler tahsil edildikçe ve dönem sonlarında sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesapların ters kayıt yapılmak suretiyle kapatılacağı ifade edilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ile açıklamalara göre, Belediyenin mülkiyetinde olup kiraya verilen duran varlıkların sözleşmelerinde yer alan ve peşin tahsil edilmeyen kira gelirlerinin 993 ve 999 no.lu Hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; Belediye mülkiyetinde olup kiraya verilen duran varlıkların sözleşmelerinde yer alan ve peşin tahsil edilmeyen kira gelirlerinin, ilgili mevzuat

hükümleri doğrultusunda 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında takip edilmesi için gerekli çalışmaların başlatılacağı ve işlemlerin bu mevzuat doğrultusunda yapılacağı belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Yevmiye Numaralama Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Sistemine Uygun Olmaması

Burdur Belediyesi hesap ve işlemleri ile mali tablolarının incelenmesinde, muhasebeleştirme belgelerine verilen yevmiye numaralarının her zaman birbirini takip etmediği, kimi zaman yatay numaralandırma yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında; *"Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır."* denilmektedir. Mevzuat hükmünden açıkça anlaşıldığı üzere, muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye numarası sütunlarına hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilmelidir.

Burdur Belediyesi 2020 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; muhasebeleştirme işlemlerine kayda geçirildiği tarih ile birlikte hesap dönemi sonuna kadar devam eden birer numara verildiği ancak verilen yevmiye numaralarının her zaman birbirini takip etmediği, kimi zaman yatay numaralandırma yapıldığı görülmüştür. Örneğin, 1312, 4204, 6063 no'lu yevmiye numaralarında, farklı muhasebe işlemlerinin kaydının yapıldığı, her bir işlem için örneğin 1312/1, 1312/2, 4204/1, 4204/2 şeklinde yatay numaralandırma yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu kayıt yöntemi Yönetmelik düzenlemesine aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, Yönetmelik düzenlemesine uygun olarak muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye numarası sütunlarına hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından verilen cevapta; 2021 yılı ve takip eden yıllarda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği düzenlemesine uygun olarak, muhasebeleştirme belgelerinin

yevmiye numarası sştunlarına hesap d3neminin başında (1) den başlayıp hesap d3neminin sonuna kadar devam eden birer numaranın verileceği ve yatay numaralandırma işlemi uygulamasına son verileceği belirtilmiş olup bulgu konusu takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu				
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama	
Belediye Gelirlerinin Takiplerinin Eksik Yapılması, Tahsil Edilemeyen Tutarların Yıllar İtibari ile Artması ve Bu Tutarların Bir Kısımına Gecikme Zammının İşletilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	
Taşınırın Kayda Alınması, Kontrolü, Planlanması ve Kişilere Teslim Edilmesi İşlemlerinin Mevzuatın Öngördüğü Usulde Yürütülmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	
Otogar İşletmesi Ortak Alan Giderlerinin Tamamının Belediye Bütçesinden Karşılanması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	
Taşınmaz Kiralamalarındaki Kira Artışının Kira Şartname ve Sözleşmelerinde Belirlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus Belediye tarafından düzeltilmiştir.	
Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kira Süresinin Uzatılması ve Tahliye Koşulları Oluşan Kiracıların Tahliye Edilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	
Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	

Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları			
İlan ve Reklam Vergisi Tarhiyat ve Tahakkukuna Esas Vergi Beyannameleri Bulunmayan Mükelleflerin Olması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
Doğrudan Temin Usulü ile Yapılan Alım ile Yapım İşlerinde Evrakların Eksik Olması ve Sözleşme Yapılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılı raporunda Diğer Bulgular bölümünde 3 nolu bulgu olarak yazıldı.
Bazı Avansların Mahsubunda Kanuni Sürelere Uyulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus Belediye tarafından düzeltilmiştir.
Personele Ait Şahsi Dernek Aidatlarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus Belediye tarafından düzeltilmiştir.
Kamu İhale Kanunu 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dahilinde Yapılacak Harcamalarda, Ödeneklerin %10 Sınırının Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmadan Aşılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus Belediye tarafından düzeltilmiştir.
Taşınmazların Envanter ve Kayıtları ile Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
Alınan Depozito ve Teminatların Hesaplarda Vade Farkı Gözetilmeksizin İzlenmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus Belediye tarafından düzeltilmiştir.